

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 12. decembra 2017

Ozelenitev skupne kmetijske politike: dohodkovna podpora je kompleksnejša, a še ni okoljsko uspešna, pravijo revizorji EU

V skladu z ugotovitvami v novem poročilu Evropskega računskega sodišča plačila, zasnovana za spodbujanje kmetov, da začnejo delovati „zeleno“, verjetno ne bodo bistveno okrepila okoljske in podnebne smotrnosti skupne kmetijske politike. Revizorji so ugotovili, da je zaradi novih plačil sistem postal kompleksnejši, toda do sprememb kmetijskih praks je prišlo le na petih odstotkih kmetijskih zemljišč v EU.

Plačila za zeleno komponento so nova vrsta neposrednih plačil, uvedena leta 2013 z reformo skupne kmetijske politike (SKP). Zasnovana so bila za nagrajevanje kmetov za pozitiven učinek na okolje, ki ga trg sicer ne bi nagradil. So edina neposredna plačila, katerih glavni navedeni cilj je okoljski.

Revizorji so preučili, ali bi ozelenitev lahko okrepila okoljsko in podnebno smotrnost skupne kmetijske politike skladno s cilji EU. Opravili so razgovore z organi petih držav članic: Grčije, Španije (Kastilja in León), Francije (Akvitanija in Nord-Pas-de-Calais), Nizozemske in Poljske.

„Ozelenitev je še vedno predvsem shema dohodkovne podpore,“ je povedal Samo Jereb, član Evropskega računskega sodišča, ki je pristojen za to poročilo. „Z ozelenitvijo, kot se trenutno izvaja, se okoljska in podnebna smotrnost skupne kmetijske politike verjetno ne bo bistveno okrepila.“

Revizorji so ugotovili, da Evropska komisija ni pripravila celovite intervencijske logike za plačila za zeleno komponento. Prav tako ni določila jasnih in dovolj ambicioznih okoljskih ciljev, ki naj bi se z ozelenitvijo dosegli. Poleg tega okoljski in podnebni cilji, ki naj bi se s to politiko dosegli, ne upravičujejo proračunskih sredstev, dodeljenih za ozelenitev. Revizorji so tudi ugotovili, da ozelenitev verjetno ne bo zagotovila bistvenih okoljskih in podnebnih koristi, predvsem zato, ker bi se velik delež subvencioniranih praks izvajal tudi brez plačil. Ocenjujejo, da je ozelenitev privedla do sprememb kmetijskih praks na samo približno petih odstotkih vseh kmetijskih zemljišč v EU.

Poleg tega so ugotovili, da rezultati politike verjetno ne bodo upravičili precejšnje kompleksnosti,

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila Evropskega računskega sodišča.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

ki jo ozelenitev prinaša skupni kmetijski politiki. To je deloma posledica prekrivanj med ozelenitvijo in drugimi okoljskimi zahtevami skupne kmetijske politike.

Revizorji priporočajo, naj Komisija v prihodnji reformi skupne kmetijske politike pripravi celovito intervencijsko logiko za prispevek skupne kmetijske politike k okoljskim in podnebnim ciljem EU. Pri oblikovanju predlogov reforme naj Komisija upošteva naslednja načela:

- kmetje naj imajo dostop do plačil v okviru skupne kmetijske politike le, če izpolnjujejo sklop osnovnih okoljskih standardov. Kazni za neizpolnjevanje naj bodo dovolj visoke, da bodo imele odvračilni učinek,
- kmetijski programi za obravnavanje okoljskih in podnebnih potreb naj zajemajo cilje za smotrnost, financiranje pa naj odraža nastale stroške in izpad dohodkov, ki so posledica dejavnosti, ki presegajo okoljsko izhodišče,
- če imajo države članice možnost izbire pri izvajanju skupne kmetijske politike, naj dokažejo, da so možnosti, za katere so se odločile, uspešne in učinkovite pri doseganju ciljev politike.

Pojasnila za urednike

EU za nova plačila za zeleno komponento porabi 12 milijard EUR letno, kar je 30 % vseh neposrednih plačil v okviru skupne kmetijske politike in skoraj 8 % celotnega proračuna EU. Za kmete to pomeni v povprečju približno 80 EUR na hektar na leto. Ko je bila uvedena ozelenitev, sta Evropski parlament in Svet sredstva za zeleno komponento prenesla iz drugih neposrednih plačil. Skupni proračun za neposredna plačila v okviru skupne kmetijske politike je tako ostal razmeroma stabilen.

Za ozelenitev se uporablja deljeno upravljanje, pri čemer Evropska komisija ohranja splošno odgovornost za izvrševanje proračuna EU, vendar na države članice prenese izvedbene naloge.

Posebno poročilo št. 21/2017 – Ozelenitev: shema dohodkovne podpore je kompleksnejša, a še ni okoljsko uspešna – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.